

KASTEEL d'URSEL MAGAZINE

Driemaandelijkse uitgave van de Provincie Antwerpen, Kasteel d'Ursel, Hingene | 7de jaargang # 27 | augustus-september-oktober 2011

**DE PRINSES,
DE GRAAF EN
DE HANDSCHOEN**

© Thé Tjong-Khing

Op kindermaat

In het vorige magazine vond je al het ware verhaal van het huwelijk van Conrard-Albert d'Ursel en Eleonore de Salm. Het diende als inspiratiebron voor *De prinses, de graaf en de handschoen*, een muzikaal sprookje dat we samen met Uitgeverij Lannoo hebben gerealiseerd. Op de volgende bladzijden kan je kennismaken met de makers van dit luisterboek: schrijfster Evelien De Vlieger (geen familie van), illustrator Thé Tjong-Khing, acteurs Julie en Warre Borgmans en Ewald Demeyere, die met het Bach Concentus muziekfragmenten van Georg Philip Telemann inspeelde. Op zondag 6 november kan je hen ook in levende lijve ontmoeten tijdens een live uitvoering in een regie van Stef De Paepe. *De prinses, de graaf en de handschoen* is maar een van de vele activiteiten die er tijdens het komende seizoen op stapel staan. We zetten ons schrap voor twintig concerten, masterclasses, een hele reeks

historische dansactiviteiten, het kinder-kunstenfestival Supervlieg, een nieuwe editie van de Kasteelfeesten, de opening van de tweede verdieping en een tentoonstelling over de geschiedenis van de familie en het kasteel, met bijhorende publicatie... Abonnees van dit magazine krijgen de seizoensbrochure meteen meegestuurd, maar ze is natuurlijk ook beschikbaar op aanvraag of via onze website.

In de loop van het najaar wordt het kasteel ook toegankelijk op kindermaat. Jonkers en jonkvrouwen kunnen zich vanaf dan in groepsverband laten onderdompelen in de achttiende eeuw. Tijdens een rondleiding maken ze kennis met het kasteel en het leven van de kinderen die er woonden. Ze kunnen ook zelf aan de slag in een atelier met pruiken en silhouetten. Nooit gedacht dat de pruikentijd na driehonderd jaar nog zo leuk kon zijn!

LUDO HELSEN
gedeputeerde voor cultuur

KOEN DE VLIAGER-DE WILDE
beheerder kasteel d'Ursel

COLOFON Kasteel d'Ursel
Wolfgang d'Urselstraat 9
2880 Hingene
www.kasteeldursel.be
T 03 820 60 11 · F 03 820 60 15
info@kasteeldursel.provant.be
Rekening 091-0185047-97

Het magazine van het Kasteel d'Ursel is een uitgave van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen:

Cathy Berx, gouverneur-voorzitter,
Ludo Helsen, Rik Röttger,
Koen Helsen, Marc Wellens,
Inga Verhaert en Bart De Nijn, leden
en
Danny Toelen, provinciegriffier.

Jaargang 7, nummer 27,
augustus-september-oktober 2011

Redactie: Veerle Moens en Koen De Vlieger-De Wilde,
met medewerking van Pool Andries en
Elise Simoens.

Vormgeving: Frederik Hulstaert

Druk: Drukkerij De Bie, Duffel

Opplage: 4500 exemplaren

Dit magazine werd gedrukt op milieuvriendelijk
papier en verpakt in milieuvriendelijke folie.

ISSN 1781-4464

KASTEEL d'URSEL MAGAZINE

Gratis magazine

Wil je het magazine van kasteel d'Ursel thuis ontvangen? Bezorg ons dan je adresgegevens. Alle nummers zijn ook terug te vinden op de website.

Kasteel d'Ursel trakteert

Maandelijks trakteren we abonnees op gratis kaarten voor evenementen in het kasteel én daarbuiten. Geef je e-mailadres door als je hiervoor in aanmerking wil komen.

Kasteelheer voor één dag

Het kasteel kan gehuurd worden voor recepties, seminaries, ontvangsten, diners, ... Voor meer info, de huurovereenkomst en een aanvraagformulier kan je ons bellen of surfen naar de website.

Gravin d'Ursel sticht religieuze orde

In april kregen we bezoek van dertien Franse, Congolese en Belgische zusters van de *Orantes de l'Assomption*. Ze maakten een reis in de voetsporen van de stichtster van hun congregatie, Isabelle de Clermont-Tonnere, gravin d'Ursel (1849–1921). Ze was gehuwd met graaf Henri d'Ursel (1839–1875), die op zesendertigjarige leeftijd overleed. Isabelle en haar dochtertje Caroline bleven nadien in Hingene en in Brussel wonen. De weduwe leidde een erg religieus leven en stichtte na het huwelijk van haar dochter zelf een congregatie. Het was opmerkelijk hoeveel de 21ste-eeuwse zusters wisten over de geschiedenis van het kasteel en de familie d'Ursel tussen 1873 en 1896. Ze kenden de namen van alle hertogen en hertoginnen (en soms zelfs van hun bedienden), ze wisten hoe de dagindeling er vroeger uitzag en dat er in de tuin een tennisveld was geweest. De bron van deze kennis werd al gauw duidelijk: zoals het een religieuze orde betaamt, hebben ook de *Orantes de l'Assomption* de voorbije eeuw minutieus zorg gedragen voor het archief van hun stichtster. Het leek bovendien alsof de bewaarde brieven, foto's en getuigenissen verplichte leerstof zijn voor elke zuster. En eigenlijk ook voor de huidige kasteelbeheerders, want het bleek dat heel wat archiefmateriaal ons volstrekt onbekend was. In de weken na het bezoek volgde dan ook een gestage stroom aan e-mails, voorzien van rijk gevulde bijlagen: schitterend materiaal voor artikels in dit magazine én voor een grote publicatie over het kasteel, die in april volgend jaar zal verschijnen.

Zwammen

Elfenschermpje, vezelkop of hanenkam? In de cursus paddenstoelen voor beginners duiken we in de wondere wereld van de zwammen. Naast de leefwijze en eetbaar- of giftigheid van paddenstoelen staan vooral de herkenning van families en veel voorkomende soorten centraal. In deze cursus maak je kennis met de grote zwammendiversiteit die het kasteeldomein rijk is.

De cursus bestaat uit twee theorielessen op 15 en 22 september (van 19.30 tot 22.30 uur) en twee praktijklessen op 24 september en 1 oktober (van 14 tot 17 uur). De theorielessen gaan door in het kasteel, de praktijklessen in het domein.

Een organisatie van ANKONA, de Antwerpse Koepel voor Natuurstudie i.s.m. Natuurpunt Educatie

Gratis, reservatie verplicht

ankona@admin.provant.be of 03 240 59 88.

www.ankona.be

Bosexkursie

Er wordt nog volop gewerkt aan een bos- en landschapsbeheerplan voor het kasteeldomein. Het beheer is toegespitst op de herwaardering van natuurwaarden en historische elementen in combinatie met recreatief medegebruik. Hierbij worden de principes van het duurzaam bosbeheer en harmonisch parkbeheer gehanteerd. De aandacht voor de natuur en de zorg voor het milieu blijven niet beperkt tot de bosbestanden, maar gelden als een basishouding bij de uitvoering van het onderhoud van heel het park. Rembrandt de Vlaeminck, de opsteller van dit plan, geeft toelichting en vertelt welke beheerwerken de komende jaren op stapel staan.

Een organisatie van ANKONA, de Antwerpse Koepel voor Natuurstudie

Zaterdag 24 september, van 9.30 tot 12.30 uur
Afspraak aan de toegangspoort,
Wolfgang d'Urselstraat 9, Hingene

Gratis, reservatie verplicht

ankona@admin.provant.be of 03 240 59 88.

www.ankona.be

Isabelle de Clermont-Tonnere, stichtster van de religieuze orde de *Orantes de l'Assomption*

EVENEMENT

© Nadine Tasseel

Open Monumentendag

De restauratie van het kasteel nadert stilaan zijn voltooiing. Tijdens Open Monumentendag op 11 september kan je in avant-première de fris gerestaureerde ruimtes van de tweede verdieping bezoeken. Daarna sluiten we ze opnieuw af voor verdere inrichting.

Even recapituleren: toen het provinciebestuur in 1994 het kasteel kocht, werd beslist dat de hoognodige restauratie in verschillende fasen zou verlopen. De eerste stap was een uitgebreid materieel-wetenschappelijk vooronderzoek. Daarna werd het kasteel opnieuw wind- en waterdicht gemaakt en kregen de gevels opnieuw hun de 18de-eeuwse okergele afwerking. Vervolgens werden de kelders en de representatieve ruimten op de begane grond gerestaureerd en begin 2004 in gebruik genomen. In het voorjaar van 2007 werden de Chinese interieurdecoratie en de eerste katoenen wandbespanningen teruggeplaatst en in september van dat jaar volgde de plechtige opening van de voormalige appartementen op de eerste verdieping.

De interieurrestauratie van de tweede verdieping startte in het voorjaar van 2010. Net zoals de onderliggende verdieping is ze verdeeld in appartementen. De belangrijkste kamer in zo'n appartement is de slaapkamer, met een eigen open haard, een marmeren schouwmantel en een grote spiegel. De meeste slaapkamers zijn bovendien voorzien van een alkoofruimte: een rechthoekige uitsparing in de muur, waar een bed werd geplaatst. Verder omvat elk appartement twee of drie kleinere kamertjes, die dienst deden als garderobe, *cabinet de toilette* of opslagruimte.

De kamers op de tweede verdieping zijn eenvoudiger afgewerkt dan die op de lagere verdiepingen. De plafonds zijn minder hoog, er is minder decoratie en in plaats van katoenen wandbespanningen vinden we bijna overal papieren behang tegen de muren. Het waren dan ook vooral de vertrekken van de hogere bedienden, zoals de *maitre d'hôtel*, de kok, de huisleraar en de kamerbedienden.

De meiden en knechten vonden onderdak in de bijgebouwen van het kasteel. Maar naast de bedienden sliepen op de tweede verdieping ook de kleine kinderen (er is een 'chambre des petits princes') en had de oudste zoon van de hertog er een eigen appartement.

Net zoals op de andere verdiepingen waren de restauratiewerken ingrijpend. Na controle en versteviging van de vloerconstructie werden technische leidingen voor de verluchting, de verwarming en de elektriciteit geplaatst. De parketten en de plankenvloeren werden in de mate van het mogelijke hergebruikt. Schrijnwerkers herstelden de houten lambriseringen of vulden ze aan met nieuwe stukken met precies dezelfde profileringen en houtuitsnijdingen. De muren werden opnieuw bepleisterd volgens de oude methode: een grove, witte pleister met bruin koeienhaar en een fijnere, witte pleister met wit haar. De stucwerkplafonds waren er erg slecht aan toe: er ontbraken grote stukken en op sommige plaatsen was het volledige plafond naar beneden gekomen. De stukadoors restaureerden het oorspronkelijke lijstwerk, waarbij ze nauwkeurig de profileringen trokken. Een batterij schilders nam daarna de ramen, deuren, kasten en lambriseringen onder handen. De open haarden werden hersteld, de spiegels gereinigd. En na een grondige opruim- en schoonmaakbeurt zal ook de tweede verdieping binnenkort klaar zijn voor gebruik.

Tijdens Open Monumentendag kan je de fris gerestaureerde kamers komen bezoeken. Ze zullen nog erg maagdelijk zijn: geen inrichting, geen meubels, geen wanddecoratie. Nadien zal ongeveer de helft van tweede verdieping worden ingericht als polyvalente ruimte voor de werking van het kasteel (depot, archief, vergader-

zaal, kleedkamer, kinderateliers, ...). In de andere helft komen tentoonstellingsruimten. Vanaf april volgend jaar vind je er een tijdelijke expo over het kasteel en de familie d'Ursel, met aandacht voor de bouwgeschiedenis, maar ook voor het leven dat zich eeuwenlang in het kasteel heeft afgespeeld.

Zijn we daarmee dan aan het einde gekomen van de werken? Nog niet helemaal. De tientallen wandbespanningen die vooral thuishoren op de eerste verdieping zijn ondertussen wel gereinigd, maar moeten nog worden gerestaureerd en teruggeplaatst. En ondertussen – na meer dan tien jaar – is het buitenschrijnwerk opnieuw toe aan een opfrisbeurt. Ook op het domein rond het kasteel wachten nog enkele uitdagingen, zoals de restauratie van het schildersatelier van Antonine de Mun, onze artistieke hertogin, en de heraanleg van een oprijlaan. Er blijft nog veel te doen, maar er is al heel veel gedaan! ■

KOEN DE VLIEGER-DE WILDE
Kasteel d'Ursel

FRIEDL'

Op 11 september is ook het boekenprogramma *Friedl'* te gast in het kasteel. Vanaf 9 uur kan je zo alvast genieten van een literair voorsmaakje op de Open Monumentendag. Als je de live-uitzending wil bijwonen, kan je vanaf zondag 28 augustus (gratis) inschrijven via www.radio1.be. Het aantal plaatsen is uiteraard beperkt.

Vader en dochter worden graaf en prinses

Op dit moment ligt *De prinses, de graaf en de handschoen* in de boekhandel. Dit luisterboek werd uitgegeven door Lannoo en is gebaseerd op het leven van graaf Conrard-Albert d'Ursel en prinses Eleonora de Salm. Voor het inspreken van de stemmen kropen Warre en Julie Borgmans in de huid van de graaf en zijn prinses.

Voor Warre is het niet de eerste keer dat hij in het kasteel komt. In de winter van 2005 was hij hier voor de opnames van de film *Windkracht 10 – Koksijde Rescue*. 'Ik herinner me vier lange koude winter-nachten. Zo wat heel acterend Vlaanderen was van de partij en het waren scènes met veel volk, waardoor we vaak heel lang moesten wachten. Ik weet dat ik hier nog op een bankje in de inkomhal lag te slapen tussen twee opnames door.' Boven het bankje waar Warre toen lag, hangt nu het statige portret van Conrard-Albert d'Ursel, de hoofdrolspeler uit het verhaal. 'Eigenlijk is dat best wel grappig en misschien is het wel geen toeval dat ik net op dat bankje ben beland.'

Warre is wel op meerdere luisterboeken voor kinderen te horen, als acteur, maar ook als verteller. 'Toch zou ik mezelf geen echte verteller noemen. Maar blijkbaar heb ik wel een vriendelijke en neutrale stem, zodat men mij wel vaker voor die rol vraagt. Als acteur ben je sowieso altijd een beetje een verteller omdat je een bepaalde situatie aan het publiek moet duidelijk maken. Ik doe het ook graag, zeker als een verhaal gebaseerd is op echte feiten, zoals dat van De prinses de graaf en de handschoen.'

Of hij thuis ook zo'n verteller is, ontkent dochter Julie. 'Thuis zegt mijn vader niet zo veel. Diegene die daar het meest

vertelt, is mama. Misschien had zij wel actrice moeten worden. Papa kan soms heel stil en teruggetrokken zijn. Als ik met hem werk dan zie ik hem ook als acteur en niet als papa. Daarom voelt het ook heel gewoon aan om met hem samen te werken. We voelen elkaar heel goed aan.'

'als papa is hij helemaal anders dan als acteur'

Heeft ze dan helemaal geen moeite met kritiek? Tijdens de geluidsoptnames dook die namelijk wel eens op wanneer Julies 'a' of 'i' net iets te Antwerps dreigden te klinken. 'Ik kan zijn kritiek wel aanvaarden, want meestal is die ook terecht. En ik heb natuurlijk heel veel te leren van hem.' 'Maar ook omgekeerd hoor', vult Warre aan. 'Julie deed stage als regie-assistente bij *Het Lortchersyndroom*, de voorstelling die we samen met onze neef Dimitri Leue maakten. Zij behield het overzicht. Het is heel goed om zo iemand te hebben, want als acteur is het niet altijd even gemakkelijk om uit je rol te treden. Zowel Dimitri als ik vonden haar opmerkingen heel terecht. Ik vind dat Julie wel talent heeft om te regisseren.'

Hoe moeilijk is het om mensen te boeien met een verhaal of een theatervoorstelling in een cultuur die steeds meer wordt

overheerst door beelden? Warre: 'Ik vind dat het publiek tegenwoordig andere eisen stelt. Door de televisiecultuur worden mensen voortdurend blootgesteld aan nieuwe indrukken en snel voorbijflitsende beelden. Het wordt moeilijker om een eenvoudig verhaal te vertellen, omdat luisteraars tegenwoordig nogal snel verveeld geraken. Het publiek verwacht heel vlug verandering. Maar iets heel puurs, iets heel gewoons kan heel mooi zijn. Ik ben nu bijvoorbeeld nog bezig met de voorstelling *Dwaallicht*, gebaseerd op een heel eenvoudige, maar meesterlijk geschreven tekst van Elsschot. Door de manier waarop we die brengen, de interactie met het publiek en de live muziek wordt het heel spannend gemaakt.'

Wat zijn de kwaliteiten van een goed luisterboek? Warre: 'In de eerste plaats moet het verhaal boeiend genoeg zijn. Het hoeft niet altijd spectaculair te zijn, maar het is goed als mensen iets van zichzelf in het verhaal kunnen herkennen. Het is ook belangrijk dat er onverwachte elementen aanwezig zijn. Je moet de luisteraar altijd net even voor zijn en op het verkeerde been kunnen zetten. Een conflictsituatie kan ook wel bijdragen tot de kwaliteit van een luisterverhaal. Verhalen over gelukkige mensen die weinig meemaken daar valt meestal weinig mee te doen. En natuurlijk moeten de mensen die er aan meewerken voldoende

Warre en Julie tijdens de opnames van *De prinses, de graaf en de handschoen* bij DK Recordings in Destelbergen

bevlogen en creatief zijn om net dat ietsje anders uit de hoek te kunnen komen. Volgens mij is humor ook een goed glijmiddel. Mensen hebben de behoefte om zich te amuseren. Ze lachen graag.'

'ik hoop nog eens een voorstelling te kunnen maken met mijn beide kinderen'

Volgend seizoen staat ook *De Markies* nog in Warres goed gevulde agenda. Het is een vertelling over de Markies van Carabas en eveneens voor kinderen. 'Eigenlijk is spelen voor kinderen best wel moeilijk. Ze reageren heel spontaan en dat loopt soms wel eens uit de hand. Hun reacties gaan vaak een eigen leven leiden. Als je een gemengd publiek hebt, dan corrigeert dat elkaar en dat vind ik eigenlijk wel leuker. Ik moet wel bekennen dat mijn klasgenoten en ik het vroeger sommige artiesten ook wel knap lastig konden maken. We gaven ze vaak geen enkele kans en maakten daar dan een spelletje van.'

Hoe is het om de dochter van een bekende vader te zijn? 'Ik vergeet dat soms wel eens, maar als we dan bijvoorbeeld samen naar een filmpremière gaan, word ik er wel weer mee geconfronteerd. Dan staan de fotografen te dringen, ook om mij,

mijn broer en mama. Want zo'n familieportret dat hebben "die van de boekskes" natuurlijk graag. Als ik met mijn vriend naar de film ga, dan kijken we gewoon film en drinken we daarna nog iets. Als papa er bij is duurt het daarentegen soms uren vooraleer we in de zaal zitten, omdat we de hele tijd worden aangeklampt. Op school kwamen ze mij vroeger ook vanalles vragen over mijn papa. Ik herinner me nog dat ik niet naar *Windkracht 10* mocht kijken omdat ik daar nog te jong voor was. De oudere kinderen kwamen dan naar mij om te vragen of de seks-scènes die mijn papa speelde wel echt waren. Waarop ik natuurlijk volmondig "ja" antwoordde.'

Julie acteerde samen met haar vader in de film *Blinker*, stond naast hem als danseres in de theatervoorstelling *De blinde koning* en deed regie-assistentie voor *Het Lortchersyndroom*. Heeft ze dan geen ambities in het theater of filmvak? 'Ik voel me niet geroepen om actrice te worden. Ik ben heel blij met de kansen die ik tot nu toe heb gekregen en vond het stuk voor stuk leuke ervaringen. Maar ik wil veel meer dan me inleven in rollen. Misschien dat ik ooit wel ga regisseren. Ik studeer Spaans met optie theater, film en literatuur aan de universiteit en beëindig volgend jaar mijn master internationale professionele communicatie. En dan wil ik ook nog starten met een opleiding grafische vormgeving.

We zien wel wat het wordt. Op dit moment weet ik dat allemaal nog niet.'

Hoewel Warre zichzelf geen familieman noemt en zich naar eigen zeggen nooit intens met de opvoeding van zijn kinderen heeft beziggehouden, is hij net als de meeste papa's trots op zijn kinderen. 'Mijn zoon Lennert zit nog op de middelbare school maar hij heeft heel veel fantasie. Ik hoop ooit om samen met hem en Julie een voorstelling te maken over ons eigen leven. Daar kijk ik nu al naar uit.' Of ze samen op vakantie gaan deze zomer? Warre: 'Neen, maar er zijn wellicht wel meer dochters van begin twintig die niet meer met hun vader op reis gaan.' Julie: 'Ik zou wel graag samen met papa naar New York gaan. Maar jij bent liever alleen zeker?', vraagt ze hem. 'Ik kan je met rust laten als je wil hoor. Maar ja, dan ben ik weer alleen', bedenkt Julie zich luidop. 'Ik ga heel graag met je mee', besluit Warre. Is hij dan toch een familieman? ■

VEERLE MOENS
Kasteel d'Ursel

Thé Tjong-Khing is één van de beste en bekendste illustratoren. Zijn bijdrage ligt ons nauw aan het hart.

'Ik teken nu voor de jongen die ik ooit was'
THÉ TJONG-KHING

Ter voorbereiding van zijn opdracht vereert Khing ons met een bezoek aan het kasteel. Graag willen we hem na zijn lange reis uit Haarlem op een lunch trakteren. Maar met zijn fototoestel in de aanslag wil hij toch liever onmiddellijk aan het werk. 'Geef mij maar eerst een rondleiding', zegt hij vriendelijk en nieuwsgierig. Later vertelt hij waarom: 'Ik vind het heel belangrijk om goed te weten wat je tekent. Aan mijn tekeningen gaat een heel denkproces vooraf. Je moet toch kunnen meegaan met de toon van het verhaal?'

Na een rondleiding door het kasteel en een wandeling door de tuin, haalt hij potlood en papier tevoorschijn. Het roze behang, de lovergang en het kasteel komen in enkele pennentrekken tot leven. Oog voor precisie en detail zijn Khings waarmerk geworden. Later zal hij ons nog een paar keer opbellen. Of we toch niet nog een foto kunnen doorsturen van het raam in de grote salon? Hoe breed zijn de raamkozijnen? En hoe zat dat nu weer precies met die vloer? Is dat nog de originele achttiende-eeuwse parket? En kan hij ook een bezoek brengen aan Anholt, het kasteel waar prinses Eleonora woonde voor haar huwelijk met de graaf?

Het resultaat is verbluffend. Khing is dan ook niet de eerste de beste. In 2010 won hij de prestigieuze Max Velthuijs-prijs, de driejaarlijkse oevreprijs voor Nederlandse illustratoren, waaraan een bedrag is verbonden van 60.000 euro. Eerder won hij al drie Gouden Penselen en zijn kijk- en zoekboek *Waar is de taart* werd bekroond met de Woutertje Pieterse Prijs. Thé Tjong-Khing blijft er zeer bescheiden bij. Hij is de zeventig ruim voorbij, maar stoppen met illustreren doet hij niet. 'Wat moet ik anders doen?', lacht hij.

'Ik ben ooit nog begonnen als vrijwilliger voor de Marten Toonder Studio', vertelt Khing. 'Later, toen ik al een tijdje in dienst was, werd ik op een dag bij Marten geroepen. "Weet je dat je hele mooie strips maakt" zei hij. Dat was eigenlijk de eerste keer dat ik hoorde dat mijn werk wat voorstelde.' Het was kinderboekenschrijfster Miep Diekman die Khing in het kinderboekenvak introduceerde. Ze vroeg hem om haar meisjesboek *Total loss, weet je wel* te illustreren. 'Ik denk dat ze me vroeg voor mijn realistische manier van tekenen en de manier waarop ik contact tussen mensen verbeeld. Ik vond haar werk toen baanbrekend. Zij bracht thema's ter sprake die voordien niemand durfde te benaderen. Ik herinner me dat ik toen

wel dacht : kan ik dat wel voor kinderen tekenen? Maar al snel kwam ik er achter dat werken voor kinderen veel leuker is dan voor volwassenen. Je kan je fantasie veel meer gebruiken. Het is zo leuk om boze heksen en griezelige tovenaars te tekenen in plaats van volwassenen met hun problemen van alledag. Bij mij zul je zelden door en door sympathieke mensen aantreffen, zelfs mijn dierenpersonages zijn niet altijd lief.'

Of hij de kinderboeken uit zijn kindertijd inspirerend vond? 'Ik was helemaal kapot van de boeken van Bruintje Beer. Rie Cramer en Arthur Rackham vond ik ook erg goed. Ik herinner me nog een boek over een koningin die werd verjaagd uit haar kasteel. Ik analyseerde de tekeningen tot op het bot. Waarom pakten ze haar niet bij haar sluier? Waarom zijn haar benen niet korter? Waarom zien haar kleren er zo raar uit? Ik vond niet wat ik zocht in de tekeningen en fantaseerde er rond. Ik probeerde ze te verbeteren en ik denk dat ik nu de tekeningen maak voor de jongen die ik toen was.'

Khings bekroonde kijk- en zoekboek *Waar is de taart* is een boek zonder woorden, maar de prenten vertellen des te meer. Telkens je terugbladert, ontdek je weer nieuwe verhaallijnen. 'Eigenlijk was het eerst de bedoeling om opnieuw samen met Sylvia Vanden Heede een reisverhaal te maken over *Vos en Haas*. Maar het vlotte niet zo goed. Ik had een aantal ideeën die niet meer strookten met de eerste en dan is er maar beslist dat ik er mijn eigen boek van zou maken. Er valt geen woord in te lezen, want ik ben geen schrijver. Maar ik

vond het zo leuk dat er ondertussen al drie taartenboeken zijn verschenen.'

Hoewel Khing zichzelf geen schrijver noemt, maakte hij ook *De sprookjesverteller* en *Meer verhalen van de sprookjesverteller* met bewerkingen van bestaande sprookjes. 'Ook hier was het niet echt mijn

© Thé Tjong-Khing

plan om sprookjes te gaan schrijven. Maar mijn kleinzoon Tobias is dol op sprookjes. Telkens wanneer ik hem voorlas, begon hij zich al snel te vervelen. Ik begon al snel hele zinnen weg te laten en dingen bij te verzinnen. Omdat hij maar bleef vragen naar die sprookjes heb ik ze voor mezelf opgeschreven. Bij toeval werd ik die periode gecontacteerd door uitgeverij Gottmer om bekende sprookjes te illustreren en toen zei ik dat ik er zelf nog wel een paar liggen had. Zij hadden nog geen auteur. Dus we hadden elkaar snel gevonden.'

Hoe zie je je rol als illustrator tegenover de schrijver? 'Ik zou mezelf eerder omschrijven als medeverteller. Ik vind het belangrijk dat je als tekenaar geen kunstwerkjes op zich maakt, maar bij het verhaal blijft en tekent wat er geschreven is. Je kan natuurlijk wel dingen toevoegen. En hoe ik teken bepaal ik natuurlijk helemaal zelf.'

Khing tekent ondertussen al meer dan vijftig jaar. Is zijn manier van werken in die tijd ook veranderd? 'De inhoud en stijl van mijn tekeningen zijn uiteraard gewijzigd. Als je mij een tekening toont dan weet ik precies uit welke periode die stamt. Maar ik teken nog altijd op dezelfde manier. Ik teken met potlood en papier en kleur de tekeningen in met inkt en water- of plakkaatverf. Ik werk niet op een computer, want het is zo raar om te tekenen en tegelijkertijd naar een scherm te kijken.'

Drie taartenboeken schreef hij inmiddels en *Vos en Haas* tekent hij het liefst al likkebaardend. Wat heeft Khing toch met eten en taarten? 'Bij uitgeverij Lannoo kregen ze al eens een brief van de vereniging voor zwaarlijvigen en ik kreeg zelf ook wel eens de opmerking dat al dat eten niet zo goed is voor kinderen. Maar het is toch gewoon lekker? Vooral taartjes', besluit hij, genietend van een stukje frambozentaart. Maar wel pas wanneer zijn tekenwerk er na een hele dag in het kasteel op zit. Khing kent zijn prioriteiten. ■

VEERLE MOENS
Kasteel d'Ursel

Ewald Demeyere: 'Kinderen hebben recht op een degelijk aanbod'.

Prima le parole, poi la musica

EWALD DEMEYERE OVER TELEMANN

De klavecijnist Ewald Demeyere zorgde met zijn ensemble Bach Concentus voor de muzikale inbreng. Hij vertelt ons meer over zijn keuze voor Telemann.

Wat maakt barokmuziek zo geschikt voor een project als dit?

'Prima le parole, poi la musica was de barokleuze die zo veel wil zeggen als "de muziek moet het woord kracht bijzetten". Meer nog, barokmuziek is zo fundamenteel retorisch gedacht dat een uitvoerder, zelfs al speelt hij puur instrumentale muziek, nog altijd moet denken aan de retorische principes. Wanneer een componist bijvoorbeeld vreugde wilde

uitdrukken, schreef hij voor een groot orkest, met trompetten en pauken, in een snel tempo en in de vrolijke toonaard re groot. Klachten en pijn zouden dan weer uitgedrukt worden met een mineurtoonaard, een traag tempo en kleine intervallen.'

'Dit project vroeg om een componist die op een heel directe manier communiceert. Vandaar dat de keuze viel op Telemann en niet op Johann Sebastian Bach. Bachs ingenieus geconstrueerde en van stemmenweefsels doordrongen muziek had in combinatie met het verhaal wellicht te veel aandacht opgeëist. Let wel, Telemann is niet simplistischer of minder kwaliteitsvol.

Zijn muziek is eenvoudigweg anders gedacht. Bij hem primeert zangerigheid. De akkoordschema's die hij gebruikt zijn vaak best complex, maar daarbovenop ligt altijd een mooie melodie.'

Wat is er verder zo bijzonder aan Telemanns muziek?

'Deze componist schreef zijn muziek tegen een duizelingwekkend tempo. In zijn autobiografische geschriften heeft hij het over een zeshonderdtal orkestouvertures. Hij componeerde ook om en bij de vijftig opera's. En toch is zijn muziek altijd verrassend. Hij maakt bijvoorbeeld graag gebruik van onregelmatige zinnestjes. Om de aandacht vast te houden, zal hij in een context van zinnen die in de regel vier of acht maten tellen ineens een extra maat toevoegen. Zo maakt hij zijn muziek retorisch en boeiend. Telemann mag absoluut niet afgeschilderd worden als de mindere van Bach. Ik zie trouwens niet in waarom je die beide componisten per se met dezelfde spelregels zou moeten

benaderen. Telemann was gewoon anders. Hij reviseerde (in tegenstelling tot Bach) zijn composities nauwelijks. Veel liever stak hij zijn energie in het componeren van nieuw werk.'

Hoe selecteerde je concrete composities uit dat zo immense oeuvre van Telemann?

'De werken van Telemann die we uitkozen, vertonen natuurlijk geen directe link met het huwelijksverhaal van de graaf. De keuze werd echter wel bepaald door de vaak contrasterende sferen die het verhaal uitademt. Onmiddellijk dacht ik aan Telemanns *Ouverture Burlesque*. In dat werk verbeeldt de componist enkele personages uit de commedia dell'arte. Net zoals het verhaal over de graaf, straalt Telemanns ouverture zowel vreugde als tristesse uit. Het verhaal heeft iets grappigs, maar de nasmaak is toch eerder wrang. Liefde, verlangen en tederheid worden er overschaduwd door wanhoop. Die tweeslachtigheid zit ook in de muziek.'

Er wordt hier gemikt op een heel ruim publiek. Heb je speciale inspanningen geleverd om ook jongere luisteraars te bereiken?

'Dit project kan zeker door zowel kinderen als volwassenen gesmaakt worden. Hoe jonger het publiek, hoe concreter het verhaal geïnterpreteerd zal worden. Kinderen zijn sowieso erg vatbaar voor muziek waaraan een verhaal vasthangt dat tot de verbeelding spreekt. Ik merk bij mijn eigen kinderen dat ze Haydns *Schöpfung* en *Le Carnaval des Animaux* van Saint-Saëns om die reden best wel kunnen smaken. Hen een abstracte compositie presenteren, is echter heel wat minder evident. Dat neemt niet weg dat je kinderen absoluut niet mag onderschatten. Ze hebben echt wel recht op een degelijk aanbod.'

Jouw ensemble Bach Concentus heeft een heel uitgesproken profiel. Kan je dat even schetsen?

'BC, de initialen van de naam van ons ensemble, verwijzen naar het fundament van alle barokmuziek: de *basso continuo*. De meeste barokensembles worden gedi-rigeerd vanuit een melodie-instrument.

Veel moderne ensembles worden geleid door de eerste violist. Naar mijn gevoel zorg je zo voor een ietwat verwrongen situatie. Het hele barokrepertoire is immers overduidelijk gedacht vanuit de bas. Vandaar dat ik ons ensemble als klavierspeler vanachter het orgel of klavecimbel al spelende stuur. Mijn *basso continuo* partij is genoteerd als een baslijn met bijhorende cijfertjes. Die leren me welke akkoorden ik dien te spelen. De *basso continuo* vormt het kader van de hele compositie. Erboven kunnen de andere instrumenten hun melodie spelen. Elke noot van die melodie vormt nu eenmaal een deeltje van de akkoorden die ik speel. Op die manier krijg je een heel dynamische manier van musiceren.'

Hoe luidt jouw muzikaal motto verder?

'Dat het verleden exact reconstrueren utopisch is, weet intussen iedereen. Toch vind ik het belangrijk dat een musicus zich op alle denkbare vlakken zo goed mogelijk informeert. Beslissingen omtrent instrumentenkeuze en bezetting, neem je bij voorkeur na grondige studie van het bronnenmateriaal. Op vlak van historische opera-uitvoeringen, en in het bijzonder regie, ligt er nog een groten-deels braakliggend terrein voor ons. Ik zit te popelen om me daarop te storten.' ■

ELISE SIMOENS

Evelien De Vlieger

en haar kleine verhalen

Evelien De Vlieger dook in de briefwisseling van graaf Conrard-Albert d'Ursel en prinses Eleonora de Salm. Ze bewerkte het verhaal voor het luisterboek.

Op haar website stelt ze zich als volgt voor: 'Ik schrijf boeken voor kleine en grote kinderen: prentenboeken, informatieve boeken en leesboeken. Ik heb ondertussen drie jeugdromans geschreven, en voor mijn vierde moet ik dringend eens naar Canada, want daar speelt een deel van het verhaal zich af. Daarnaast vertaal ik ook boeken. Dat is concreet werk waar ik zelf ook van leer. Mijn belangrijkste eigenschap is dat ik twijfel. Bijvoorbeeld over of ik dit wel had moeten opschrijven.'

Wanneer we haar op een zonnige lente-dag in haar tuin opzoeken, vragen we ons af waar Evelien de tijd vindt om te twijfelen. Boeken en columns schrijft ze in sneltempo bij elkaar. En ondertussen brengt ze haar drie zoontjes van vijf, acht en tien nog groot. 'Ik vind het heerlijk om voltijds te kunnen schrijven en bezig te kunnen zijn met de dingen die ik graag doe. Omdat schrijven thuiswerk is, ben ik er natuurlijk ook altijd voor de kinderen. Dat geeft me echt een heel rustig gevoel.

Ik heb de indruk dat doordat ik schrijf, ook al de rest veel makkelijker gaat.

Naast prentenboeken schrijft Evelien ook informatieve boeken en leesboeken voor kinderen en jongeren. 'Voor de informatieve boeken krijg ik meestal een onderwerp opgelegd. Ik schreef bijvoorbeeld over politiek, adoptie, gif, ... Ik vind het heerlijk om me helemaal onder te dompelen in zo'n onderwerpen. En dat maakt schrijven ook zo interessant voor mij: ik

leer er enorm veel van. Telkens wanneer ik aan een nieuw boek begin, stel ik me heel onbevengend op, als een kind eigenlijk, met eenzelfde naïeve blik. Mijn eigen onderwerpen haal ik vooral uit de kleine verhalen, de dingen die zich dicht bij huis afspelen. Als kind had ik ook al een voorliefde voor het huiselijke. Als ik dan een strip las van bijvoorbeeld *Suske en Wiske* dan las ik alleen het begin en het einde. De stukken waarin de helden op avontuur gingen sloeg ik gewoon over en ik begon weer terug te lezen wanneer ze thuis kwamen. De voorbereidingen, het inpakken en het feestje bij thuiskomst vond ik veel interessanter dan al die grootse avonturen.

Wat lezen je eigen kinderen graag? 'Mijn oudste zoon Kobe is nu tien en is een echte lezer. Voor hem moeten boeken spannend zijn, liefst een beetje griezelig en bij voorkeur over dingen die niet kunnen. Ik heb soms het gevoel dat de realiteit van elke dag veel verder van een kinderbed staat dan de fantasie waardoor ze tegenwoordig overspoeld worden. Ook het aanbod op televisie staat soms ver van die realiteit. Maar zo'n boeken kan ik dus niet schrijven. Ik schrijf veel liever realistische verhalen.'

Evelien studeerde Germaanse filologie en heeft enkele jaren gewerkt bij tentoonstellingsbureau *Impressant*. Ze werkte er mee aan educatieve tentoonstellingen voor kinderen en jongeren en deed er redactiewerk. Pas later zette ze zich aan het schrijven van kinderboeken. 'Een vriendin die illustratrice is, vroeg me om een verhaal te schrijven voor een prentenboek. Ze wilde meedoen aan wedstrijd en ik heb voor haar het verhaal van *Reuzeneuz en Zobie* verzonnen. We wonnen niet, maar het boek werd wel uitgegeven. Dat was een springplank en motiveerde me om meer te gaan schrijven na mijn werkuren. Na mijn eerste jeugdroman kreeg ik een stimuleringsbeurs van het Vlaams Fonds voor de Letteren. Voor mij voelde dat aan alsof ik toen pas het recht kreeg om te schrijven. Op dat moment heb ik mijn werk opgezegd en ben ik fulltime schrijfster geworden.'

Waar ben je nu mee bezig? 'Ik schreef eerder al *Hoe maak ik een vriend?* Dat boek is er gekomen naar aanleiding van een heel concrete vraag van mijn zoontje die op kamp vertrok en daar geen echte vriend had. Ik zei dat hij wel een vriend zou maken. Maar hoe maak je die dan, vroeg hij? Dat zette mij aan het denken en leverde een boek op. Het vervolg *Hoe maak ik tijd?* ligt binnenkort in de boekhandel. Vanuit Averbode kwam de vraag om een Vlaams Filmpje te schrijven over kernenergie. Er komt een vervolg op *Job en de Duif* en ik wil heel graag beginnen aan een volgende jeugdroman met als vertrekpunt een verblijf van mijn grootvader in Canada.'

Waarom schrijf je vooral voor kinderen? 'Ik heb geen antwoord op die vraag, en ik zoek daar ook niet naar. Maar kinderen formuleren zonder het te weten vaak zelf een antwoord. Mijn jongste van vier had onlangs een sportdag in Eeklo. Hij wilde niet weten welke dag het was: "vandaag is het nu," zei hij. Omdat hij "Eeklo" verwart met "iglo", dacht hij al een week dat hij naar de eskimo's ging. Hij wilde snel zijn "lunchpak" aan, zodat hij ook snel in dat nu zou zitten. Was zijn lunchpak wel warm genoeg, want het zou daar toch koud zijn? En was het ver rijden met de

bus naar Iglo? wilde hij nog weten. Maar verder leefde hij helemaal in het moment. Ik heb die staat van permanente verwondering en verwondering over alles helaas al achter me. Maar ik hou ervan me opnieuw te verliezen, af en toe. In iets wat ik lees, zeer graag, en nóg liever in iets wat ik zelf bedenkt.'

Wat vinden jouw kinderen er van om een schrijfster als moeder hebben? 'Mensen maken wel eens de opmerking dat het leuk moet zijn voor kinderen om een kinderboekenschrijfster als moeder te hebben. Mijn kinderen blijven er in elk geval erg rustig onder. De jongste van vier bijvoorbeeld moest onlangs voor een moederdagcadeau een interview doen over zijn mama. "Mijn mama schrijft boeken voor andere kinderen" antwoordde hij. Niet voor hem dus: hij kon er dan ook geen een opsommen. Of de twee oudsten, toen ik hen vorige week vertelde over mijn geworstel aan mijn nieuwe boek, en vroeg of ik het begin eens mocht voorlezen: "nee, mama, niet voorlezen, genade!". Ze vragen het zich niet af, simpelweg omdat ze niets anders kennen dan een moederhoofd dat soms mijlenver wegzit.'

Wat lees je zelf voor aan je kinderen en hoe ervaren ze dat? 'Ik probeer de boeken

© Thé Tjong-Khing

die ik voorlees wel zorgvuldig te kiezen. Meestal zijn het klassiekers en het is soms fantastisch om te zien wat zo'n boeken allemaal teweeg brengen. Ik lees momenteel elke avond voor uit Dahls *Daantje de wereldkampioen*, een verhaal over fazanten stropen door middel van geweekte, opengesneden, met slaapmiddel gevulde en weer dichtgenaaide rozijnen. Deze week nog moesten we absoluut met z'n allen naar de Scheldedijk om fazanten te gaan spotten. Blijkbaar sleept het verhaal hen nogal mee. Toen ik gisteravond stopte met voorlezen, werd de oudste woest omdat hij al de hele dag aan die tweehonderd rozijnen dacht en hij het nu nóg niet wist, of het zou lukken om al die fazanten om te leggen. Ik zei hem dat de schrijver het natuurlijk niet meteen prijsgaf, anders werd het nooit zo'n dik boek. Eerst spraken ze me streng toe: "Gij zult verder lezen!", daarna smeekten ze me om nog een hoofdstuk: "Toe, mama, één hoofdstuk maar, een paar blaadjes, één blad, een half?" Maar ik was onvermurwbaar. Waarop de oudste er bovenstaande zin uit gooid: "Ik haat Roald Dahl!" En

dat is ongetwijfeld het mooiste compliment dat je als schrijver kunt krijgen van een kind.'

'ik had nooit gedacht dat zijn en mijn naam samen op een boekje zouden staan'

Het boek over de prinses, de graaf en de handschoen is gebaseerd op een waar verhaal. Hoe ver ben je afgeweken van de feiten? 'Ik heb de volledige correspondentie tussen Conrard Albert en Eleonora gelezen. Het is heel bijzonder dat die be waard is gebleven. Ik vind het dan heerlijk om me te gaan verdiepen in de details. Sommige fragmenten uit de brieven heb ik dan ook letterlijk overgenomen in mijn verhaal. Het is natuurlijk hier en daar wat aangedikt om het verhaal nog wat aantrekkelijker te maken voor kinderen. Echt gelukkig zijn die twee naar verluidt nooit geworden, maar of het zo erg was als ik laat uitschijnen, is misschien wat over-

dreven. De gevechten in mijn verhaal zijn misschien ook wat heviger dan dat ze ooit zijn geweest. Maar ik kan me daar goed in inleven en me helemaal in laten gaan, omdat ik ze met al die jongens thuis soms ook aan den lijve kan ondervinden...'. Je stak ook flink wat humor in het verhaal. 'Humor is voor mij onmisbaar. Ik heb er details ingestopt die ook voor volwassenen grappig zijn. Zij mogen er ook iets aan hebben, vind ik. Ik lees zelf veel voor en de beste boeken vind ik die met flink wat humor.'

Heeft Thé Tjong-Khing de personages in beeld gebracht zoals jij ze voor ogen had? 'Ze mochten nog wel wat lelijker geweest zijn van mij. Hij heeft ze mooier gemaakt dan ik ze mij had voorgesteld (*lacht*). Maar hij heeft dat natuurlijk meesterlijk gedaan. Ik heb al heel lang ontzettend veel bewondering voor Khing en had nooit gedacht dat er ooit een boekje zou bestaan met zijn en mijn naam naast elkaar...'

VEERLE MOENS
Kasteel d'Ursel

De prinses, de graaf en de handschoen

De prinses, de graaf en de handschoen is een uitgave van Lannoo. Het luisterboek kost 18,99 euro en ligt vanaf deze zomer in de boekhandel. Als abonnee van het Kasteel d'Ursel Magazine bieden we je graag een mooie korting, want voor slechts 15 euro krijg je het luisterboek thuis toegestuurd. Bestel je exemplaar per mail of telefoon en schrijf het totale bedrag over op 091-0185047-97.

Live uitvoering

Zondag 6 november 2011 · 11 uur, 15 uur en 19 uur · 9 euro · vanaf 8 jaar

Prinses Eleonora is eenzaam en wil graag trouwen. Graaf Conrard is het vechten beu en verlangt naar een vrouw. Maar haar familie wil niet dat de prinses trouwt met de graaf en sluit haar op in de hoogste toren van het kasteel. De geliefden schrijven elkaar brieven, de prinses probeert te ontsnappen en de graaf trouwt met een handschoen! Als dat maar goed komt...

Warre en Julie Borgmans brengen de tekst van Evelien De Vlieger, terwijl het Bach Concertus o.l.v. Ewald Demeyere hen begeleidt met muziek van Telemann. Stef De Paepe regisseert. De schitterende illustraties van Thé Tjong-Khing maken het plaatje compleet!

Info en reservatie

Kasteel d'Ursel

AGENDA

Groot Ensemble Walter Boeykens

Zondag 14 augustus, maandag 15 augustus 2011
20 uur · 16 / 14 euro

Deze keer krijgt het Groot Ensemble Walter Boeykens het gezelschap van twee topcellisten: Ilia Laporev senior én junior. Ze brengen de *Serenade for Wind instruments & cello in D-Minor op. 44* van Dvorák en het *Strijkkwintet in C Majeur op. 163* van Schubert.

Info en reservatie
CC Ter Dilft
03 890 69 30
www.terdilft.be

DEZ MONA & B.O.X.

Dinsdag 6 september 2011 · 20 uur · 10 euro

De band Dez Mona brengt een combinatie van jazz, gospel, drama en spirituals. Het grote stembereik van zanger Gregory Frateur en het spel van contrabassist Nicolas Rombouts bepalen de sound. Die roept herinneringen op aan onder meer Nina Simone, Marianne Faithfull, Tom Waits en Antony & The Johnsons. Met B.O.X. (Baroque Orchestra x) breiden ze hun muzikale wereld uit met enkele typische barokinstrumenten: een kruisbestuiving van muzikale talen en emoties.

Dit concert is een akoestische try-out. De volledige voorstelling gaat in première in Flagey en deSingel.

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

Open Monumentendag

Zondag 11 september 2011 · 10 tot 18 uur · gratis

Lees meer op pagina 5.

Info
www.openmonumenten.be

Dansen als een edelman · beginners

Zaterdagen 24 september, 22 oktober en 19 november 2011 · 10 tot 17 uur · 100 euro (drie dagen, inclusief lunches en dranken)

Wie zegt dat hij (nog) niet dansen kan, wordt in het najaar opnieuw verwacht in het kasteel. In de statige inkomhal leren dansmeesters je de passen en figuren van een hele reeks achttiende-eeuwse contredansen.

Info en reservatie
Stichting Klassieke Dans
info@stichtingklassiekedans
0498 36 61 71 of 03 776 10 04

Meneer Satie © Elodie Nouhen

Music for a while

Zondag 2 oktober 2011 · 11 uur · 18 / 16 euro

In Purcell's *Music for a while* maakt Patrick Van Goethem indruk met een heldere, precieze en altijd gecontroleerde stembeheersing boven een rustig vloeiende melodielij. De contratenor brengt verleidelijke melodieën van de hoogste puurheid, ondersteund door de muzikanten van The Flanders Baroque Consort. Daarnaast brengen Dieter Van Handenhoven (klavecimbel), Michel Boulanger (barokcello) en Jurgen De Bruyn (luit) instrumentale solostukken, met als hoogtepunt de cellosonate van de 17de-eeuwse Italiaanse componist Giuseppe Jacchini.

Info en reservatie
CC Ter Dilft
03 890 69 30
www.terdilft.be

Meneer Satie · Jeugd & Muziek

Zaterdag 8 oktober 2011 · 19 uur · 9 / 6 euro
familievoorstelling vanaf 6 jaar

Erik Satie was een eenzaat die van de mensen hield, een vreemde die soms dichter bij Pierrot stond dan bij August. In acht verhalen wordt deze gekke dromer, die zijn gevoelens achter zijn muzieknoden verborg, aan ons voorgesteld. Een vreemde, speelse en tedere tekst van Carl Norac, verteld door Lotte Mariën, op beroemde pianostukjes van Erik Satie die worden geïnterpreteerd door Stefan De Schepper. Piano en vertelling worden begeleid door beelden van Elodie Nouhen in een animatie van Kanter Dhaenens.

Info en reservatie
CC Ter Dilft
03 890 69 30
www.terdilft.be

deFilharmonie chambrecht · hobo en piano

Zondag 16 oktober 2011 · 11 uur · 14 euro

De componisten op dit programma mogen dan wel onbekend zijn, hun ebbenhouten melodieën zijn zeker niet onbemind! Met Eric Speller op hobo en Thomas Dieltjens op piano.

Programma

Introduction et polonaise van Deslandres
Abendlied van Robert Schumann
Hobosonate, opus 13 van Schreck
Sonatine nr. 1 in g van Walmisley
Drei Romanzen, opus 22 van Clara Schumann
Salonstück, opus 228 van Kalliwoda

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

Laureatenconcert Steinway

Pianowedstrijd voor de Jeugd 2011 · 4de editie

Zondag 23 oktober 2011 · 11 uur
gratis (na reservatie)

De Steinway Pianowedstrijd voor de Jeugd vindt om de twee jaar plaats in negen Europese landen en China. Voor dit laureatenconcert krijgen de eersteprizewinnaars het gezelschap van enkele andere finalisten.

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

De prinses, de graaf en de handschoen

Zondag 6 november 2011 · 11 uur, 15 uur en 19 uur
9 euro · vanaf 8 jaar

Lees meer op de vorige pagina's.

Info en reservatie
Kasteel d'Ursel

BEELDBANK

De beeldbank van kasteel d'Ursel bestaat uit een grote verzameling oud en nieuw beeldmateriaal. Op deze pagina publiceren we telkens een unieke afbeelding uit dit archief. Aan de hand hiervan ontdek je verrassende details over de geschiedenis van het kasteel en zijn bewoners.

Carte de visite Deze foto van de latere hertog Joseph (1848–1903) en zijn zus Sophie d'Ursel (1851–1932) is één van de oudste in het familiearchief. Het is een zogenaamd *carte de visite*-portret: een klein portretje, dat werd gekleefd op een kaartje. Ze werden uitgewisseld onder familie en vrienden en verzameld in speciale albums met uitgespaarde 'vensters' om de kaartjes in te schuiven. Onderaan een *carte de visite* staat meestal een lithografische opdruk met de naam van de fotograaf, in dit geval 'Ghemar Frères, Photographes du Roi, Bruxelles'. Deze foto werd gemaakt door Louis Ghémar (1819–1873). Hij stond in hoog aanzien bij adel en bourgeoisie en maakte in 1856 ook een portret van koning Leopold I, dat model stond voor de uitgave van een reeks postzegels. Sindsdien mocht hij zich '*photographe du roi*' noemen. Omstreeks 1859 ging hij een samenwerking aan met zijn halfbroer Léon Auverleaux en opereerden ze onder de benaming 'Ghémar Frères'. Het lijkt waarschijnlijk dat Joseph en Sophie – respectievelijk elf en zeven jaar oud in 1859 – rond die tijd in de fotostudio geposeerd hebben.